

Actualisatie ontgrondingenbeleid provincie Gelderland

Werk sessie voor gemeenten

27 september 2022

Programma

1. Welkom en voorstelrondje
2. Inleiding/doel bijeenkomst
3. Toelichting beleidsnota (incl. ontgrondingen onder de OW)

Pauze

4. Samenwerking gemeenten en provincie
5. Afsluiting

Voorstelrondje

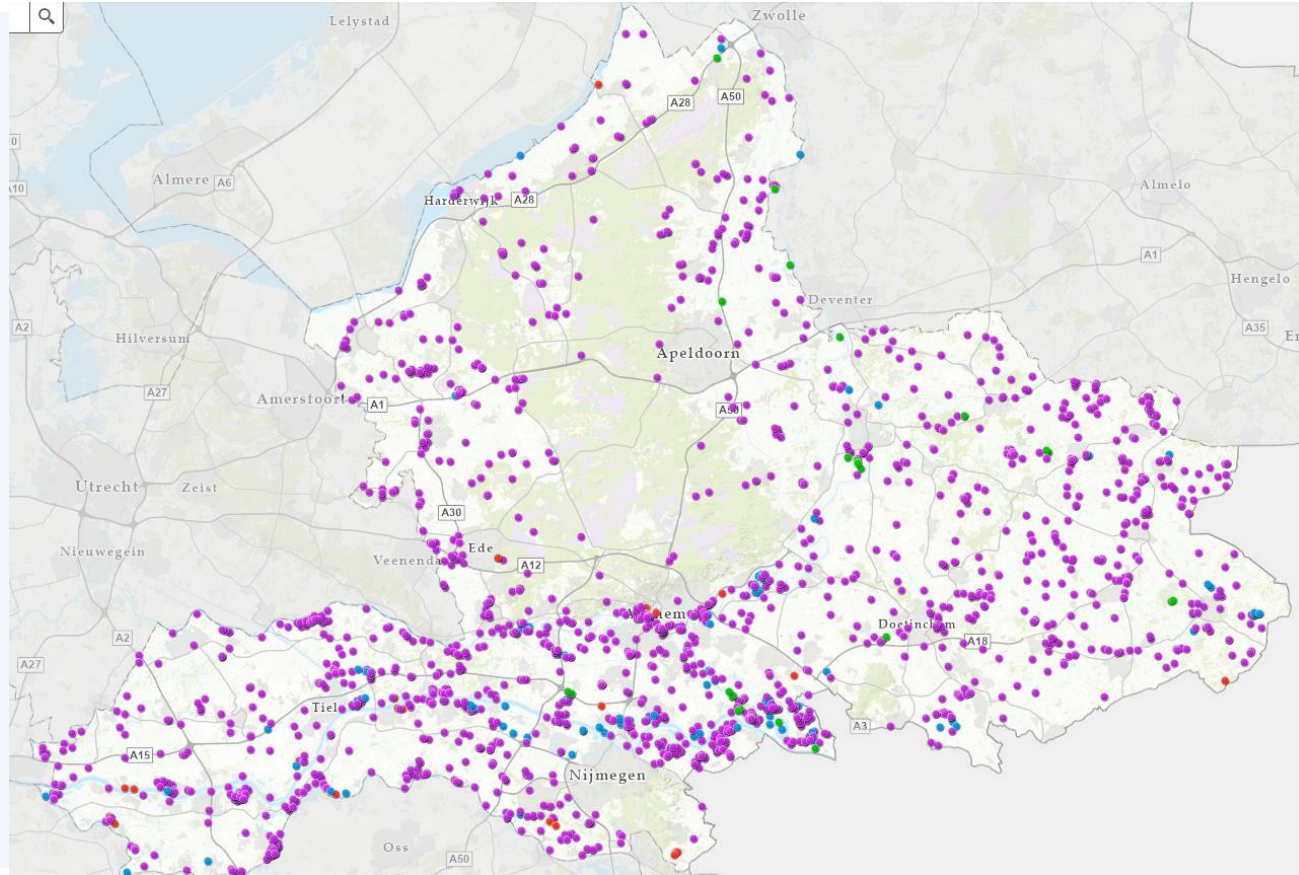
Inleiding/doel

Inleiding

- Aanleiding actualisatie
- Samenwerking Gelderland en Overijssel
- Aanpak actualisatie

Achtergrond

- C.a. 50 vergunningsaanvragen per jaar
- Waarvan 2 tot 5 grote delfstoffenwinningen

Doel bijeenkomst

- Informeren nieuw beleid
- Feedback
- Veranderingen onder de Omgevingswet
- Samenwerking

Toelichting beleidsnota

Inhoudsopgave beleidsnota

1. Inleiding en doel
2. Definitie en wettelijk kader
3. Visie en ambitie
4. Procedures
 - Vergunningverlening
 - M.e.r. beoordelingsplicht
 - Handhaving
 - Monitoring

1. Definitie en wettelijk kader

- Definitie ontgrondingen
 - Incl. soorten ontgrondigen
- Bevoegd gezag (incl. veranderingen OW)
- Wettelijk toetsingskader vergunningverlening

Definitie ontgrondingen

Alle werkzaamheden die het maaiveld van een terrein verlagen of waarbij de waterbodem wordt verlaagd.

Soorten ontgrondingen:

- Vrijgestelde
- Functionele
- Multifunctionele

Geen ontgroning:

- normale land-, tuin- en bosbouwwerkzaamheden
- normale onderhoudswerken
- delven, openen en ruimen van graven
- grondboringen en sonderingen
- afgraven van grond in een gronddepot

Functionele ontgrondingen

Definitie:

Ontgroning in het teken van het bereiken van een maatschappelijke gewenste functie, waarbij de ontgroning zelf een nevendoeel betreft.

Ter illustratie:

- Natuurontwikkeling > het graven en onderhouden van petgaten
- Klimaatadaptatie > aanleg van waterbuffering
- Recreatie > aanleg van zwemplas

Multifunctionele ontgrondingen

Definitie:

Het verlagen/ontgraven van grond ten behoeve van winning van oppervlakedelfstoffen in combinatie met andere functie(s)

Gemotiveerd en geïnitieerd ten behoeve van delfstoffenwinning

- Na en tijdens winning toekennen andere functies in lijn met visie en ambities provincie

Vrijgestelde ontgrondingen

Definitie:

- Veelal kleine ontgrondingen, nut en noodzaak evident, impact beperkt
- Geen ontgrondingenvergunning nodig, geen m.e.r. beoordelingsplicht
- Vaak wel meldingsplicht en algemene voorschriften

Ter illustratie (uitzonderingen of interpretaties):

- Grondverbeteringen in agrarische sector (denk rooien van bomen en struiken) > normale land-, tuin- en bosbouwwerkzaamheden > geen ontgroning
- Afschrappen strooisellagen en bermgrond > normaal onderhoudswerk > geen ontgroning
- Zeven van grond (verwijderen bodemvreemd materiaal of wortels invasieve exoten) > vrijgesteld

Verschuiving van bevoegdheden

- Bij meervoudige aanvraag, met ontgraving van $< 100.000 \text{ m}^3$
- Bevoegd gezag = gemeente
- Provincie behoudt adviesrecht met instemming
- Enkele uitzonderingen (zoals wateropgaven, mijnbouw, activiteiten i.h.k.v. nationale veiligheidsbelang) $>$ ander bevoegd gezag (zie www.iplo.nl)

**Enkelvoudige aanvraag,
wateractiviteit**

**Enkelvoudige aanvraag,
wateractiviteit**

**Enkelvoudige aanvraag,
andere activiteit**

**Enkelvoudige aanvraag,
andere activiteit**

**Meervoudige aanvraag,
wateractiviteiten**

**Meervoudige aanvraag,
wateractiviteiten**

**Meervoudige aanvraag,
andere activiteiten**

**Meervoudige aanvraag,
andere activiteiten**

Enkele wijzigingen

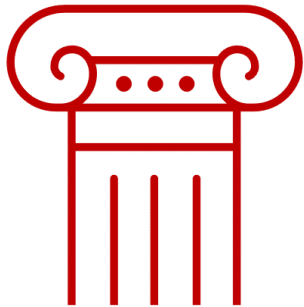
- Onder OW geen meldingsplicht (wel maatwerk mogelijk?)
- Magneetwerking
- Geen vormvrije MER mogelijk
- M.e.r. (beoordelings)plicht

Mogelijkheden maatwerk voor gemeenten:

- Vergunningsvrije activiteiten > deze kunnen deels aangepast worden (art. 16.7-16.9 BAL)
- Toetsingskader (koppeling met omgevingsvisie/ambities van gemeente)

2. Visie en ambitie

Pijler 1

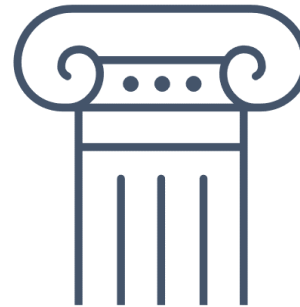
Balans tussen
beschermen en
benutten

Pijler 2

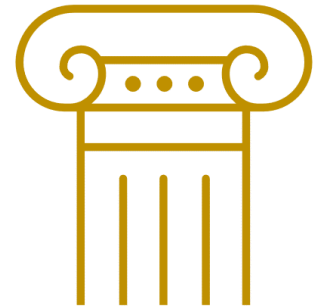
Waardecreatie bij
ruimtelijke ingrepen

Pijler 3

Integratie van
ontgrondingsbeleid
binnen breder kader
van ruimtelijke
ontwikkeling

Pijler 4

Borgen van
duurzaamheid &
circulariteit

Pijler 1. Balans tussen beschermen en benutten

- Ontgrondingen noodzakelijk > gebiedsontwikkeling en winning delfstoffen
- Maar vaak onomkeerbaar effect op natuurlijk systeem
- Daarom zorgvuldig en op lokale schaal afwegen in hoeverre ontgrondingsactiviteit voldoende balans heeft:
 - tussen bescherming van belangrijke waarden en
 - benutting van essentiële functies/diensten.

Pijler 2. Waardecreatie bij ruimtelijke ingrepen

- Uitgangspunt: ontgronding moet waarden en kwaliteit toevoegen
- Daarbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande waarden en functies van de omgeving
- Middels participatie wordt gekeken welke waardecreatie vanuit de omgeving en vanuit het gebied wenselijk is

Pijler 3. Integratie van ontgrondingenbeleid binnen breder kader van ruimtelijke ontwikkeling

- Het ontgrondingenbelang is onderdeel van de integrale afweging van de fysieke leefomgeving
- Actuele maatschappelijke opgaven zijn leidend, de ontgroning kan daar onderdeel van uitmaken
- Delfstofwinning wordt afgewogen en beoordeeld in relatie tot het gebiedsproces en andere opgaven die in het gebied gerealiseerd moeten worden

Afweging in het licht van bijv.:

- Klimaatdoelen;
- Energietransitie;
- Woningbouw;
- KRW doelen;
- Tegengaan biodiversiteitsverlies;
- Natuurontwikkeling
- Verduurzaming agrarische sector;
- Circulaire economie.

Pijler 4. Duurzaamheid en circulariteit

- Winning primaire grondstoffen blijft noodzakelijk (ondanks streven naar circulariteit) voor realiseren maatschappelijke opgaven > zorgvuldig afwegen noodzakelijk (in relatie tot natuurlijk systeem en maatschappelijke opgaven)
- Provincie let op het gebruik van duurzame technieken en mate van overlast naar de omgeving
- Bij functionele ontgrondingen: er dient gestreefd te worden naar zoveel mogelijk hergebruik van vrijkomende gronden in het gebied en/of in het project

Verondiepen

- Verondiepen en ontgronden staan formeel los van elkaar, wel sterk verbonden
- Betere integratie tussen enerzijds ontgronden en anderzijds toepassen/verondiepen
- Daarbij aandacht voor:
 - Functionaliteit van de toepassing (is het werkelijk nodig voor bereiken eindinrichting?)
 - Risicoafweging (veiligheid, overlast, milieuaspecten)

Balans tussen
beschermen en
benutten

Waardecreatie bij
ruimtelijke ingrepen

Integratie van
ontgrondingsbeleid
binnen breder kader
van ruimtelijke
ontwikkeling

Borgen van
duurzaamheid &
circulariteit

Vragen/discussie:

- Is de definitie met uitzonderingen zoals nu beschreven helder?
- Reflectie op provinciaal beleid?
- Sluiten de pijlers aan bij jullie omgevingsvisie?
- Wat is voor jullie de belangrijkste pijler?

3. Procedures

- Vergunningverlening
- Mer (beoordelings)plicht
- Handhaving
- Monitoring

Vergunningverlening (1/2)

- Vrijgestelde ontgrondingen > geen vergunningplicht (vaak wel melden!)
- Functionele ontgrondingen > vergunningsplicht
- Multifunctionele ontgrondingen > vergunningsplicht

- Zie website van de provincie voor aanvraag- en meldingsformulieren
- Advies: organiseer eerst een vooroverleg, dien daarna pas aanvraag in

De provincie zal toetsen op nut en noodzaak en beoordeeld daarvoor:

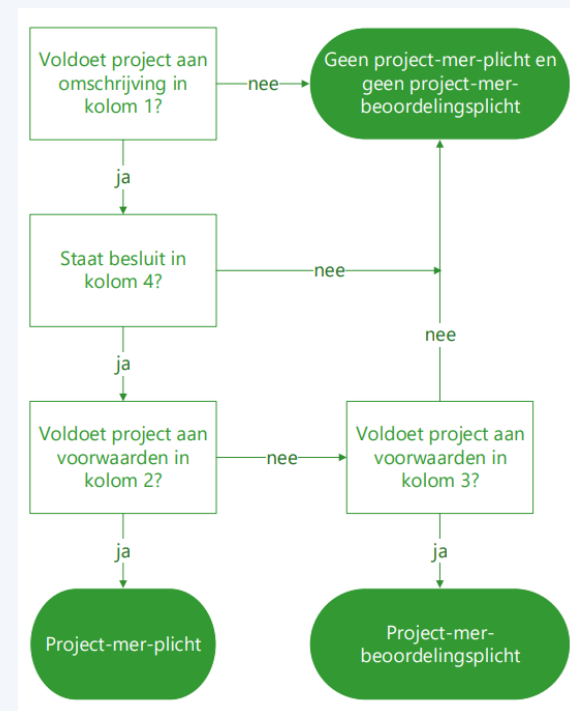
- (Water)veiligheid en stabiliteit;
- Aantasting bestaande waarden en ecosysteemdiensten;
- Wijze van integratie binnen ruimtelijke ontwikkeling;
- Impact op de omgeving (participatie, belangen en hinder);
- Waardetoevoeging;
- Mate van circulariteit en duurzaamheid;
- Inrichting en beheer
- Uitvoerbaarheid.

M.e.r.

- *Gelderland* alleen m.e.r. beoordelingsplicht bij multifunctionele ontgrondingen
- *Overijssel* m.e.r. beoordelingsplicht bij functionele en multifunctionele ontgrondingen (m.u.v. vrijgestelde ontgrondingen < 12,5 ha)

Omgevingswet

- In bijlage V van het Omgevingsbesluit staat wanneer wel/niet m.e.r. (beoordelings)plicht van toepassing is

Vragen?

Pauze

A photograph of a person's hands typing on a silver laptop on a white desk. In the background, there are three brown filing cabinets, a small brown cup, and a pen resting on a stack of papers. The overall scene is a clean, professional workspace.

Samenwerking gemeenten en provincie

Stroomlijnen uniformiteit en samenwerking

- Provincie: advies met instemming
 - Hierdoor ligt er altijd een advies
- Afspraken maken m.b.t. samenwerking?
 - Organiseren van informele coördinatie
 - Consistentie – inhoudelijk zoveel mogelijk aansluiten
 - Communicatie over extra regels in omgevingsplan
 - 'Omgekeerde' magneetbepaling

Informereren, een voorbeeld

Vragen:

- In hoeverre al bezig met ontgrondingen in omgevingsplan?
- Waar hebben jullie behoefte aan (qua samenwerking/communicatie)?
- Wat nodig voor goede samenwerking?
- Behoefte aan uniformiteit?
- Welke vragen hebben jullie aan de provincie?

Wrap up & Vervolg

Vervolg

- Factsheet nader uitwerken – eind oktober gereed
- Beleidsnota nader uitwerken – eind oktober gereed

www.witteveenbos.com